

JUSTITSMINISTERIET

Lovafdelingen

Folketinget
Retsudvalget
Christiansborg
1240 København K

Dato: 15. oktober 2010
Kontor: Strafferetskontoret
Sagsnr.: 2010-792-1253
Dok.: JAU40711

Hermed sendes endelig besvarelse af spørgsmål nr. 792 (Alm. del), som Folketingets Retsudvalg har stillet til justitsministeren den 15. marts 2010. Spørgsmålet er stillet efter ønske fra Peter Skaarup (DF).

Lars Barfoed

/

Ole Hasselgaard

Slotsholmsgade 10
1216 København K.

Telefon 7226 8400
Telefax 3393 3510

www.justitsministeriet.dk
jm@jm.dk

Spørgsmål nr. 792 fra Folketingets Retsudvalg (Alm. del):

”Ministeren bedes redegøre for reglerne i USA vedrørende indsatte i amerikanske fængselsret til at tjene penge på udgivelse af bøger, mens de sidder i fængsel og såfremt, der er restriktioner i disse rettigheder, bedes oplyst, hvem der modtager eventuelle overskud af bog salg.”

Svar:

Justitsministeriet har til brug for besvarelsen anmodet Udenrigsministeriet om at indhente oplysninger om de amerikanske retsregler på området.

Udenrigsministeriet har via den danske ambassade i Washington indhentet oplysninger fra det amerikanske fængselsvæsen (U.S. Bureau of Prisons), som har oplyst, at det i USA som udgangspunkt er tilladt for indsatte at udgive bøger, mens de sidder i fængsel. I en række delstater, herunder staten New York, findes der imidlertid lovgivning, som giver myndighederne hjemmel til at forhindre de indsatte i at tjene penge på deres forbrydelse, jf. de såkaldte ”Son of Sam-love”, som omtales nedenfor. En eventuel profit, som er opnået ved udgivelse af en bog, kan således konfiskeres.

Justitsministeriet har på baggrund af oplysningerne fra fængselsvæsenet indhentet nærmere oplysninger om de amerikanske retsregler via det amerikanske justitsministerium.

Det amerikanske justitsministerium har bekræftet, at der for øjeblikket eksisterer såkaldte ”Son of Sam-love” både i den føderale lovgivning og i mere end 40 delstater.

”Son of Sam” refererer til den amerikanske seriemorder David Berkowitz (alias ”Son of Sam”), som i 1970’erne tilstod at have myrdet seks mennesker og skudt syv andre i staten New York. Den første ”Son of Sam-lov” blev indført i staten i 1977 og havde til hensigt at forhindre, at David Berkowitz ville kunne opnå indtægt af sin kriminalitet ved at sælge sin historie til forlag mv. I loven blev det fastsat, at eventuel profit eller overskud fra kriminelle udgivelser af bøger skulle tilfalde ofre for kriminalitet.

Lovgivningen fra New York blev i 1991 underkendt af den amerikanske Højesteret, som fandt, at loven var i strid med den amerikanske forfat-

nings regler om beskyttelse af ytringsfriheden (first amendment), bl.a. fordi loven specifikt tog sigte på at konfiskere indtægter, der stammede fra udøvelsen af ytringsfriheden, herunder indtægter fra bøger, magasiner, spillefilm og anden mediemæssig udnyttelse af kriminalitet, jf. afgørelsen *Simon & Schuster, Inc. v. Members of New York State Crime Victims Bd.* Den underkendte lov blev samme år erstattet af en mere neutral lovgivning og er siden blevet underlagt en række yderligere begrænsninger af anvendelsesområdet.

En række andre "Son of Sam-love" er siden blevet underkendt af de amerikanske domstole, bl.a. med den begrundelse, at reglerne har været for bredt formulerede, eller at reglerne har tilladt censur af endnu ikke offentliggjort materiale. I 2002 blev den californiske lovgivning således underkendt af den californiske højesteret med den begrundelse, at loven var for bredt formuleret og gik ud over, hvad der var nødvendigt for at overføre indtægter fra kriminelle til ofre som kompensation, jf. afgørelsen *Keenan v. Superior Court*.

I den føderale lovgivning eksisterer fortsat en "Son of Sam-lov" i form af en såkaldt "order of special forfeiture", som indebærer, at retten kan pålægge den, der er dømt for en forbrydelse, som er strafbar under føderal lovgivning (f.eks. personfarlige forbrydelser), at afstå alle indtægter fra kontrakter vedrørende bøger, film, tv, aviser mv., som indeholder beskrivelser af den pågældendes forbrydelse. De konfiskerede indtægter vil blive båndlagt i 5 år, hvorefter retten kan bestemme, at indtægterne overgår til den nationale fond for ofre for forbrydelser (Crime Victims Fund).

Ifølge det amerikanske justitsministerium er der rejst tvivl om, hvorvidt den føderale bestemmelse er i overensstemmelse med retstilstanden efter afgørelsen i ovennævnte sag *Simon & Schuster, Inc. v. Members of New York State Crime Victims Bd.*, som underkendte den oprindelige "Son of Sam-lov".